

igralci
Petja
Labović
Benjamin
Krnetić
Ana
Dolinar
Horvat
Robert
Waltl
Boris
Vlastelica

Edouard Louis: Zgodovina nasilja

režija
Ivica
Buljan

mini
Teater
praznuje
dvajset
let

(History of
Violence)

ÉDOUARD LOUIS:
ZGODOVINA NASILJA

REŽIJA → Ivica Buljan

IGRALCI → Ana Dolinar
Horvat, Petja Labović,
Benjamin Krnetić,
Robert Waltl in
Boris Vlastelica

PREVAJALEC → Miha Medved

DRAMATURŠKI SODELAVEC
→ Alen Prošić

KOSTUMOGRAFINJA
→ Ana Savić Gecan

AVTOR GLASBE → Boris
Vlastelica – Repetitor

VIDEO IN OBLIKOVANJE
SVETLOBE → Toni Soprano
Meneglejte in sonda57

LEKTOR → Jože Faganel

KOPRODUKCIJA → Mini teater
in Mestno gledališče Ptuj

PREMIERA → Mini teater,
25. december 2018

mini^{18/19}
Teater

 MESTNO
GLEDALIŠČE
PTUJ

PREDSTAVA
JE NASTALA V
KOPRODUKCIJI
MINI TEATRA,
IN MESTNEGA
GLEDALIŠČA PTUJ.

igralci
**Petja
Labović
Benjamin
Krnetić
Ana
Dolinar
Horvat
Robert
Waltl
Boris
Vlastelica**

Édouard Louis: Zgodovina nasilja

režija
**Ivica
Buljan**

**mini
Teater
praznuje
dvajset
let**

(History of
Violence)

O pred— stavi

- I **V četrtek, 24. decembra**, na pariškem Place de la République, na poti domov z božične večerje mladi Édouard sreča Redo, mladeniča alžirskega porekla. Pogovarjata se, začneta flirtati in kmalu Édouard povabi Redo v svoje stanovanje. Dvojica preživi noč skupaj.
- II **Reda govori o svojem** otrostvu in očetu, ki je iz Alžirije pobegnil v Francijo, kjer je moral opravljati najtežja dela. Razpoloženje je razigrano, smejeta se, si izmenjujeta nežnosti in imata spolni odnos. Ko pa se nekaj ur kasneje poslavljata, Édouard odkrije, da je izgubil njegov pametni telefon. Reda nenadoma izvleče pištolo in mu grozi, situacija se hitro spremeni v ustrahovanje, nasilje in posilstvo. Naslednje jutro Édouard odide na policijo in poišče zdravniško pomoč. Ne ve, kako naj se sooči s travmo, zato pobegne domov k sestri Clare na severnofrancosko podeželje in se ji zaupa. Odzivi na dramatični incident, pogovori z ljudmi okoli njega, izpraševanje policijskega in zdravniškega osebjarazkrivajo rasizem, homofobijo in nejasne strukturne moči, globoko vkoreninjene v današnji kapitalistični družbi.
- III **V avtobiografskem** romanu *Zgodovina nasilja* francoski pisatelj Édouard Louis z rekonstruiranjem travmatične noči ustvari besedilo, ki je osebna in prodorna družbena analiza časa, hrepenenja, migracijskih vprašanj in rasizma. Skozi različne glasove, ki se odzovejo na nad njim storjeni zločin, Louis oriše nasilje, odrinjeno na rob družbe.
- IV **To je srčno, pogumno** in ambiciozno besedilo enega najizzivalnejših mladih svetovnih piscev, čigar dela so prevedena v številne jezike in uprizorjena v več državah.

Édouard Louis

- I **Kako se katapultira** v nebo nekdo, ki ga je rojstvo pritrdilo na družbeno dno?
- II **Ime mu je Édouard** Bellegueule in ima v rokah dva svetova, različna, kot sta si noč in dan in odmaknjena daleč vsaksebi. Presečna množica je prazna, nobenih stičišč ni med njima, zato je Eddy, kot so ga uradno poimenovali starši, prisiljen v nekakšno vzporednost. A ker paralele niso normale, ki vodijo navpično navzgor, ga čaka težaška pot. Ali bo, obstranec po rojstvu, stopical predvsem po obrobju? Saj je okolje vendarle močnejše od volje? Mu bo uspelo zlomiti težko okovje in se prebiti skozi slabo prebojno francosko socialno zidovje? Francija ni ena sama. Obstaja več Francij glede na različne pogoje, možnosti in z njimi povezano voljo in hotenja.
- III **Édouarda prvi svet** močno priklepa nase in tudi sam se ga še opriema, saj je vendar njegovo začetno, družinsko okolje siromašen, celo manj kot delavski milje v obubožani in ne od Boga, ampak od države pozabljeni, zaplankani in dezindustrializirani Pikardiji na severu Francije.
- IV **Drugega sveta, intelektualno** in finančno mnogo bolj privzdignjenega, negovanega, kar bleščečega se, se pri devetnajstih letih, kolikor je star na tej točki pripovedi, dotakne kot resen študent družboslovja na elitni pariški École normale supérieure, s kratiko ENS. Malone gre za čudež, da se mu je uspelo prebiti tja.
- V **Édouard je tako zagrizen** in intelektualno angažiran študent, da tik pred drugim krogom predsedniških volitev v pariškem Odéonu, gledališču Evrope, smo v pomladi leta 2012 in kmalu bo zmagal socialist François Hollande – vodi kolokvij o Pieru Bourdieuju. Zanimanje za srečanje je veliko, kako da ne, saj je okrog Bourdieujevega teoretičnega sistema mogoče sociološko zavrteti prenekatero osebno zgodbo; tudi Eddyjevo, ki mu je zdaj ime Édouard, Édouard Bellegueule.
- VI **Kdo bi si mislil**, da se bo kdaj šolal na 'grande école', in to celo na znameniti Ulici Ulm v V. pariškem okrožju, ko pa je to prostor, kjer

se oblikuje nacionalna elita, ko gre za šolo, ki je nasploh od nek-
daj in kar naprej cvetoče polje diskriminacije? Na socialno her-
metično zaprto ENS hodi študentski cvetober, ki se odlikuje po
bistroumnosti, predvsem pa na izhodiščni poziciji na visokih klinih
družbene lestvice; na tej šoli so se kovali in vzgajali mnogi znani
Francozi, denimo Henri Bergson, Jean-Paul Sartre, Alain Juppé,
Bernard-Henri Lévy, Georges Pompidou ter še nič koliko otrok po
večini noblese, sinov in hčera univerzitetnih profesorjev in odvetni-
kov, doma iz bogatih pariških okrožij: iz V., VI., VII. ali XVI. Okrož-
ja. Premožni se v Franciji od nekdanj uspešno getoizirajo pred 'rajo',
medtem ko so siromaki getoizirani v revnih, ali kot jim pravijo
politično bolj korektno, v občutljivih četrtih oz. predmestjih.

■ **Občutljivosti za revščino** in socialno izključenost vsaj Bellegueulo-
vi privilegirani sošolci ne premorejo prav veliko, kar je razvidno iz
njihove nezavedne verbalne nasilnosti, ko govorijo o 'nesrečništvu
onih od tam'. Édouard je, seveda, prav tako 'bednik od kdove kod',
kakor so na ENS kot izjeme potrjevali pravilo Pierre Bourdieu, Paul
Nizan, Jacques Derrida in še marsikateri *kandidat za buržoazijo*.

■ **Kandidatura za višji sloj** je v razslojeni Franciji strašna odločitev, saj
zahteva obvladovanje kanona visokega meščanstva in njego-
vih kulturnih praks do obisti: kako uglajeno govoriti, se spodob-
no vesti, celo lepo jesti, na koga in kaj se intelektualno navezo-
vati ... Sošolcem se niti sanja ne, s čim vse se Édouard notranje
bije, da bi sčasoma razrahljal okovje svojega prvega okolja ter se
znebilo njegovih na daleč vidnih surovosti in vulgarnosti, zameje-
nosti, nerazgledanosti ter vseh manj vidnih pritlehnosti, social-
ne podhranjenosti vzgojenosti in kulturnosti, izhajajočih iz očitne
izključenosti. Povzpetništvo je težaška pot, saj podeželski parve-
ni v Parizu nima povezav in mu ni lahko tudi zaradi stare bojazni
elit, posebno na desnici in nič manj na salonski levici, da bi 'nižji
razred' utegnil pogoltniti visoko kulturo. Namesto da bi ga ona vsaj
deloma vlekla navzgor, bi jo on mahoma potegnil navzdol, kar bi
bil – ojoj, nikar – premik v napačno smer in – seveda smo ironič-
ni – začetek konca francoske kulture, nacije in civilizacije, češ:
samo ekonomska, socialna in intelektualna nadgradnja, elitizem v
pravem pomenu besede, zagotavlja napredek. V nasprotnem bodo
menda vsi bolj kot ne le še siromaki, tem pa se revščina zapisuje
na obraz. Ali jim François Hollande, ki se ima za običajnega, nor-
malnega predsednika – na tej točki zgodbe je še vedno v Elizejski
palaci –, ne pravi brezzobci? Že fisis pokaže, v kakšnih razmerah
živijo; pa ne zaradi obleke, ampak zaradi postave – bogati niso

nikdar debeli, reveži so zaradi slabe prehrane skoraj praviloma bolj
okrogli –, zaradi zgovorne drža, posebnega pogleda izpod čela,
zaradi (ne)vzgojenosti jezika in duha, ker ni intelektualnega dodat-
ka, ker ni privzdignjene strasti do misli, ker je pač premalo vsega.

■ **Édouard Bellegueule**, ki ve, o čem govori, se zato niti malo ne čudi,
da v takšni Franciji mladi iz deprivilegiranih okolij, v katerih ni
dostopa do znanja, kulture, nasploh do česar koli lepega, noče-
jo v šolo in je ne marajo. Fantje gradijo identiteto na moškosti, ki
zavrača knjige, samo učenje se jim zdi za dekleta in *pedre*. Kako
bi lahko bilo drugače, ko pa je že pod socialistom Françoisom
Mitterrandom izginil levičarski politični diskurz o delavcih in razre-
dnem boju, močno v ospredje pa je stopilo ekonomistično izrazje
kot *sobivati*, *komunicirati*, *sodelovati*. Kako bi se lahko v svetu, v
katerem ni več levičarskih prizadevanj in obljub o varnem druž-
benem zavetju, saj se je levica podesnila v neoliberalizem, zna-
šel mali človek? Le kako? Tako, da je začel verjeti populističnim
nagovorom skrajne desničarke Marine Le Pen in podobno tudi
radikalnemu levičarju Jean-Lucu Mélenchon, ki bi lahko bil resen
obet, če (se) ne bi vedno znova tragično slepil in trafil z Venezuelo.

V letu 2014 smo.

- i Eddy Bellegueule** je star 21 let in ga – zdaj pa res – ni več. Ubil ga je Édouard, Édouard Louis : Bye bye, Eddy!
- ii Ni šlo hitro ne zlahka**, vmes se je za nekaj časa pojavil še Édouard Bellegueule. A končno je le mogoče upati, da siromašnega podeželana Eddyja ne bodo več nikdar potegnili iz naf-talina in bo lahko čim bolj polno zaživel intelektuallec Édouard Louis. Ne, ni vselej preprosto nositi imena in priimka. Nikoli si ju ne izberemo sami, in vendar nas civilizacijsko ves čas prepričujejo, češ: *Nomen est omen*. Koliko poguma je treba, da človek obrne hrbet identiteti, ki je ne mara in s katero ima v resnici bolj malo skupnega ali sploh nič?
- iii Zdaj, ko je Édouardu** Bellegueulu že kakšno leto dni ime Édouard Louis, ga Francija spoznava kot avtorja avtobiografskega romana *En finir avec Eddy Bellegueule*. Delo, ki ga je posvetil sociologu, filozofu in prijatelju Didierju Éribonu, nemudoma pritegne pozornost javnosti, kajti kdo pa naj bi bil ta svetlolasi mladenič s srce parajočo življenjsko zgodbo: radovednost Francozom ne da miru Francozom. A niso radovedni le oni, ampak seže glas kmalu še v marsikatero tujo vas. Kdo bi se čudil, ko pa so si družbe po pritlehnih praksah srhljivo podobne, če ne kar enake.
- iv No, pa je, končno**, Édouard iz svojega življenja le pregnal Eddyja, to grozno ime, ki ga lahko otroku obesijo samo neizobraženi starši, ki brezposelni, brezdelni, invalidni ... nekje v brezizhodni in odročni Pikardiji zabijajo čas za topoumno bolščanje v televizijsko škaflo, kjer prikazujejo pogrošno neumne ameriške nanizanke, v katerih nastopa tudi kak neinteligenten Eddy, ki ne ve, zakaj je na svetu, kaj šele, kaj bi počel s seboj ... In s kakšnim veseljem je spodil šele Bellegueula, ta pantagruelovsko spakljivi priimek, tipičen za staro Pikardijo, kjer se siromaki po Rabelaisovo nažirajo z ničvredno hrano in opijanjajo s poceni alkoholom, potem pa vse drugačne in še bolj lačne zmerjajo surovo, kar se da. Medtem pa sami cepajo od smeha, če že ne padajo batine po drugih.
- v Povsod sami zabušanti**, južnjaki, pedri in babe, a ne de? Uf, a skeli in boli, ha ha? Kaj, a ti še gobcaš? Se greva tepst? Hočeš, da te na tvoj lep gobec, Bellegueule?
- vi Potem ko se je ta** neumni priimek Édouardu dokončno priskutil, si je izbral novega, drugačnega, ki manj štrli in manj srbi. Zdaj se milozvočno piše Louis: ker je tako ime človeku, ki mu je ljub in

ga je spodbujal, naj napiše knjigo. Bo zdaj vendarle konec primitivnega robantenja in se bo lahko Édouard Louis, dokončno odlepljen z družbenega dna, posvetil intelektualnemu početju, branju in pisanju? Prvoosebni roman *En finir avec Eddy Bellegueule*, v katerem je resnično vse, kar tudi groznega in pretresljivega piše v sleherni vrstici, le intimni portret njegove manj kot delavske družine, ki po očetovi nesreči v livarni živi od socialne pomoči. Je slika pritlehnega družbenega sloja, ki ga določajo pomanjkanje in izključenosti vseh vrst, tudi izločenost iz šolskega sistema, umazanija, prehitro staranje, vrtenje ves čas v istem krogu negativnosti, nasilja in vztrajnega ohranjanja nasilja do konca in še naprej, kajti ... kdor je ves čas žrtev nasilja, kar je značilno za revni sloj, se začne, kot Édouard Louis pritrjuje sociologu Pierru Bourdieuju, čez čas tudi sam znašati nad drugimi. Roman je tudi fotografija dečka, ki se je rodil z drugačnimi kretnjami in glasom, ki ni nikoli 'prav' mutiral, ki, za nameček, še z zanimanji, ki nimajo nič skupnega s podeželsko diktaturo moškosti: nogometom, naslanjanjem na šank in naslajanjem nad pičkami, z ubornim besednjakom in revno skladnjo ...

❧ **Ej, stari, ga gremo srat?** Uh, Eddy, kak peder! Ha ha!

❧ **Kdo ne bi pobegnil** iz takega okolja, kjer vladata smeh in posmeh? Večina gotovo ne, kajti

❧ **pogoj za socialno mobilnost** nekaterih je, da so določeni od ljudi vedno na tleh. Tak je pač princip dvigala: ne deluje, če bi vsi hoteli gor. Morajo biti tudi taki, ki običijajo spodaj, na istem mestu. (Nerazumljeno) olje se vendar dvigne gor, a voda ostane pod njim, na dnu. Édouard se je, še kot Eddy, za začetek, potem ko ga ni nihče dobro razumel in še manj občutljivo začutil, fizično umaknil v umetniško gimnazijo in internat v Amiens. Pred tem je, vsaj nekako znotraj sebe, bežal v gledališče, a še prej je hotel postati podoben svojemu nasilnemu okolju, tudi spolno nasilnemu, in čim manj štrleti iz njega in mu karseda ugajati. Toda zaman! V okolico se ni mogel vključiti, ker ga je virtuožno zmerjala poa najbolj vulgarnih napevih, in njegovi starši nič manj. Še dobro, da obstajajo občutljivi učitelji, ki prepoznajo, kar je nevidno, tudi kar se ne sliši, in je neslišno: skriti talent in droben klic otroka, da pobegne, da prelomi z usodo. Édouarda je slišal Didier Éribon.

❧ **Ali je Édouarda po vsem**, kar je doživel in preživel, kaj sram? Zakaj bi občutil sramoto zaradi družine, ki ga tako ni nikdar razumela? Ali jo sovraži, kot je družinsko strukturo preziral André Gide?

Familles, je vous hais. Nikar. Sramoto bi morali občutiti njegovi starši, ne on. Sramota tiči pri očetu in mami: ker je moral, še kot majhen otrok, po hrano v javno kuhinjo, da bi bilo doma sploh kaj na mizi ... Njegov sram je drugoten, obroben, kakor je malone presunljivo lepa odsotnost obsojanja svojih staršev, bratov in sester, sorodnikov ... On jih ne obsoja, kljub bridkostim, s katerimi so mu grenili življenje. Želi si le, da bi ga vendarle razumeli. Vsaj na tej točki pripovedi – še vedno smo leta 2014 – ni videti, da bi jim bilo jasno, kaj hoče povedati z razgaljanjem sveta, ko ne govori le o sebi, ampak kaže sociološko in politično ogledalo kar celi Franciji, zaslepljeni z bliščem in zato prevečkrat slepi za bedo. Posameznik se iz brutalnosti in nasilja siromaštva, razen izjemoma, ne more iztrgati sam, niti ni, kakor hoče povedati Édouard Louis, zanj odgovoren. Krivda je na strani politike, ki nekaterim predelom in nekaterim skupinam obrne hrbet. Deloma je kriv tudi francoski šolski sistem, ki ne odpravlja razlik, ampak jih samo še pogloblja.

❧ **Če bi domači vsaj približno dojeli**, o čem Édouard Louis razmišlja, govori in piše, brat seveda ne bi prihrumel v Pariz in ga hotel ubiti, resda brez uspeha; toda z očetom mu še naprej grozita s smrtjo, kakor jecelo mama zaupala njegovo telefonsko številko vaščanom, ki ga zdaj žalijo po telefonu... in da mu ne bi kdo trkal še na vrata, se je moral začasno celo preseliti ...

❧ **Kje si, Eddy, peder**, da ti zavijemo vrat?! Pridi, da te ubijemo!!!

In smo spet pri surovem nasilju ...

❧ **Končno je napočilo** leto 2016 in Édouard Louis napiše novo knjigo *Histoire de la violence, Zgodovina nasilja*, v kateri avtobiografsko presunljivo pripoveduje – o čem, če ne – če ne o agresiji, tokrat o posilstvu. Ali ga mar nasilje zasleduje kakor nanj prišita senca, ko toliko piše o njem? Ali pa razpreda o njem rad? Ampak kdo bi lahko to počel z veseljem? Čeprav se je, sociološko gledano, treba soočiti z no: bodisi da je bolečina intimna, bodisi da je kolektivna, recimo kolonialistična, alžirska ... Kdo bi sploh hotel občutiti bolečino na prijeten božični večer, ki ga nihče noče preživeti sam, saj gre vendarle spomin na Kristusovo rojstvo?

II Seks je vedno čudovitost med dvema človekoma. Lahkobi bilo začetek božične ljubezni, zakaj pa ne, ko bi se le načrtovano nežno ljubljenje (neznancev) ne bi sprevrglo v telesno mučenje, davljenje, posiljevanje ... zgolj zaradi izmaknjenega telefona. Primer sam je zapleten. Takoj priistane na sodišču, kjer posiljeni gostitelj Édouard dokaže svoj prav: Alžirec Reda ga je res posilil, potem ko ga je na sveti večer povabil k sebi domov. A primer se s tem ustavi. Édouardu zadošča, da ga preiskovalni sodnik prepozna za žrtev, zato svojo pronicljivo misel brž obrne drugam: Kdo je v bistvu Reda? Kakšna je njegova družinska zgodba in kakšno širše ozadje? Zakaj je agresiven? Hotel bi ga razumeti, morda bi mu lahko celo oprostil, kajti: če so razlogi za posilstvo na božično noč globlje zgodovinski in onkraj storilca samega, če ga vzroki presegajo kot posameznika, je odpuščanje – sociološko gledano – možno. Morda bi bilo možno, kajti vsa kritika še zdaleč ne pritrjuje medijsko vse bolj prepoznavnemu Édouardu Louisu, češ da je mogoče prtrditi nasilju, niti sociološko ne. Pozabiti ne, a odpustiti, pozabiti, a ne oprostiti, oboje hkrati, nič od tega ... Kakšen grozovit božič! Vedno vesel božič!

Na tem odru še ni nastopilo leto 2018.

I A to bo leto, ko bo Édouard Louis, ki ga medtem vse bolj spoznava široki svet ... – zanimiva pa je podrobnost, da je svoj prvi intervju dal za slovenski časnik Delo? –, pri komaj 26 letih izdal svojo tretjo, spet avtobiografsko knjigo: o svojem očetu bo pisal, o njunem odnosu v knjigi Qui a tué mon père. Nekdo bo pač moral ubiti njegovega očeta, ko pa ta ne bo več živel v Pikardiji in ne bo podpiral skrajne desnice. Mar zato, ker bo njegov sin sčasoma vse bolj prepoznavno ime radikalne levice, ob prijateljih Didierju Éribonu in Geoffroyju de Lagasneriju?

II Nasilna politika, tokrat macronizem francoskega predsednika Emmanuela Macrona, bo še naprej rinila na socialno dno že tako skrajne reveže, ki bodo zato oblekli rumene jopiče ter se več poznojesenskih sobot zapored povezali v skupnih, množičnih protestih. Tudi razsajali bodo po ulicah, razbijali izložbe, goreli bodo avtomobili in vsepovprek bo padalo še po ljudeh.

III Razgrajstvo ni vesel napev, kakor niso nikakršne popevke zahteve po boljšem življenju.

IV Koliko nasilja, koliko sovraštva in prezira, koliko nezadovoljstva, koliko frustracij, koliko bolečine ... v 66-milijonski Franciji! In koliko grdega, nasilnega, in vendar zmagovitega, v samo enem rosno mlademu življenju Édouarda Louisa. Kakšen mladenič je še vendar. Toda, ali se sploh počuti mladega? Ali se lahko tako počuti mladega človek, ki zaradi surovosti okolja nikoli ni poznal obdobja nedolžnosti?

V Dol z nasiljem ... in živela nenasilna Francija, vsaj enkrat morda!

→ Mimi Podkrižnik

Édouard Louis: objave na 'Face- ebooku' :

4. december 2018

- Nekaj razmislekov o gibanju *Gilets jaunes*, o njegovi pomembnosti, in o preziranju in skrajnem nasilju, ki smo mu priča danes proti delavskemu razredu.
- Že nekaj dni poskušam napisati besedilo o *Gilets jaunes* in zanje, ampak ne zmorem. Nekaj v pretiranem nasilju in razrednem preziru, ki udrihata po tem gibanju me hromi, ker se, z določenega vidika, čutim osebno prizadetega.
- Težko opišem šok, ki sem ga občutil, ko sem prvič zagledal podobne *Gilets jaunes*. Na fotografijah, ki so spremljale novinarske članke, sem videl telesa, ki se niso nikoli pojavljala v javni in medijski sferi, telesa, ki trpijo, zmaličena od dela, utrujenosti, lakote, stalnega poniževanja dominantnih do podrejenih, od socialne in geografske izključenosti, videval sem utrujena telesa, utrujene dlani, uničene hrbte, izmučene poglede.
- Razlog za mojo pretresenost je bilo seveda moje sovraštvo do nasilja do socialnega sveta in do neenakosti, ampak zraven tudi, in morda predvsem, do dejstva, da so bila telesa, ki sem jih opazoval na fotografijah, podobna telesu

mojega očeta, telesu mojega brata, telesu moje tete ...

- **Podobna so bila** telesom moje družine, prebivalcev vasi, kjer sem odraščel,, tem ljudem, ki imajo zdravje načeto zaradi trpljenja in revščine, ljudem, ki so vedno ponavljali, vsak dan mojega otroštva: 'Nič nismo vredni za nikogar, nihče ne govori o nas.'
- **Zato sem se čutil** osebno prizadetega zaradi prezira in nasilja buržuazije, ki sta se nemudoma zgrnila nad to gibanje. Ker je v meni in za mene vsakdo, ki je žalil *Gilets jaunes*, žalil mojega očeta.
- **Takoj od nastanka** gibanja smo v medijih gledali 'strokovnjake' in 'politike', kako zmanjšujejo pomen, obsojajo, zasmehujejo gibanje *Gilets jaunes* in upor, ki ga uteleša. Na socialnih omrežjih sem videl plaz besed 'barbari', 'tepci', 'kmetavzi', 'neodgovorni'. Mediji so govorili o renčanju *Gilets jaunes*: delavski razred se ne upira, ne, on renči kot živali. Slišal sem govoriti o 'nasilju tega gibanja'. Običajen pojav pri razlikovanju zaznavanja nasilja je v tem, da bi velik del političnega in medijskega sveta rad, da imamo za nasilje nekaj zažganih avtomobilov, ne pa na tisoče uničenih življenj, zreduciranih bedno eksistenco zaradi gnile politike.
- **Treba je ignorirati** revščino in trpljenje in misliti, da je grafit na spomeniku nekaj hujšega kot nezmožnost zdravljenja, življenja, prehranjevanja lastne družine.
- ***Gilets jaunes* govorijo** o lakoti, o prekernosti, o življenju in o smrti. 'Politiki' in del novinarjev jim odgovarjajo: 'Simboli naše Republike so bili oskrunjeni'. Toda o čem govorijo ti ljudje? Kako si drznejo? Kje sploh živijo?
- **Mediji govorijo tudi** o rasizmu in homofobiji v tem gibanju. Iz koga se mediji norčujejo? Nočem govoriti o svojih knjigah, ampak zanimivo je, da sem bil vsakič, ko sem objavil roman, obtožen stigmatiziranja revne in ruralne Francije, ravno zato, ker sem omenjal homofobijo in rasizem, ki sta bila oba prisotna v vasi mojega otroštva. Novinarji, ki niso nikoli nič storili za delavski razred, so se zgražali in so se razglašali za zagovornike delavstva in ljudstva. Vladajočemu sloju je delavski razred razred *objet par excellence*, če povzamemo izraz Pierra Bourdieuja; je manipulativni objekt diskurza: en dan so dobri avtentični revni, naslednji dan isti pa rasisti in homofobi.
- **V obeh primerih je** osnovna želja ista: preprečiti pojav besede delavski razred, govoriti o delavskem razredu. Pa kaj potem, če se je treba izjavo negirati že naslednji dan, samo da bodo 'oni' utihnili.

- **Seveda je bilo nekaj** homofobnih in rasističnih izjav in gest v gibanju *Gilets jaunes* ..., Ampak od kdaj pa medije in te 'politike' skrbi rasizem in homofobija? Od kdaj? Kaj so storili proti rasizmu? Ali uporabljajo moč, ki jo imajo, da govorijo o Adamu Traoré in o komiteju Adama? Ali govorijo o policijskem nasilju, ki se vsak dan dogaja nad črnci in Arabci v Franciji?
- **Ali niso prav oni** dali medijski prostor Frigide Barjot in ne-vem-več-kateremu škofu v trenutku poroke, s čimer so homofobijo ustoličili kot možno in jo normalizirala televizijskih zaslonih
- **Ko dominantni razredi** in določeni mediji govorijo o homofobiji in rasizmu v gibanju *Gilets jaunes*, ne govorijo niti o homofobiji niti o rasizmu. Govorijo dobesedno: 'Revni, utihnite!'
- **Sicer pa je gibanje *Gilets jaunes*** še gibanje, ki se še ustvarja. Njegov govor še ni oblikovan: če obstajata homofobija in rasizem med pripadniki gibanja *Gilets jaunes*, je naša odgovornost, da spremenimo ta govor.
- **Več načino je, da se** izrazi misel: 'Trpim.' Družbeno gibanje je prav v tem, da se pojavi možnost, Večda ti ki trpijo ne rečejo več: 'Trpim zaradi priseljevanja in zaradi moje sosedu, ki ima socialno pomoč', ampak: 'Trpim zaradi teh, ki nam vladajo. Trpim zaradi razrednega sistema, zaradi Emmanuela Macrona in Édouarda Philippa.' Družbeno gibanje je trenutek subverzije govora, trenutek, ko se temelji starega govora zamajejo.
- **Kaj se dogaja danes?** Nekaj dni smo pričali spreminjaju besedišča *Gilets jaunes*. Na začetku smo slišali govoriti samo o bencinu in le občasno so se pojavljale neprijetne besede, kot npr.'podpiranci'. Od zdaj naprej pa slišimo besede kot so 'neenakosti, povišanje plač, nepravice.'
- **To gibanje se mora** nadaljevati, ker uteleša nekaj pravičnega, nujnega, globoko radikalnega, ker so obrazi in glasovi, ki so ponavadi prisiljeni k nevidnosti, končno vidni in slišani.
- **Boj ne bo lahek, to** vidimo. Gibanje *Gilets jaunes* predstavlja neke vrste Rohrschahov test za velik del buržuazije; sili jo, da izrazi svoj razredni prezir in svoje nasilje, ki ga ponavadi izražajo le implicitno, ta prezir, ki je uničil toliko življenje okoli mene, ki jih še naprej uničuje, in čedalje več in več jih uničuje, ta prezir, ki me utiša in me paralizira tako močno, da ne zmorem napisati tega besedila, ki bi ga hotel, da ne morem izraziti, kar bi hotel.
- **Ampak moram** zmagati: mnogo nas je, ki si pravimo, da ne bi zmogli prenesti še enega poraza za levico, in za te, ki trpijo.

27. november

→ **Toda s takšnim obnašanjem** si vladajoči in buržuazija ustvarjajo orožje proti samim sebi. Kadar si razredni dezerter, ko prispeš v Pariz, pride trenutek, ko se zdi mamljivo pripravdati buržuaziji. Tako težko se je iztrgati iz otroškega okolja, se spremeniti, postati nekdo drug, da imaš v nekem trenutku skušnjavo, da bi se popolnoma integriral, da bi bil isti kot oni, da si ne bi več zastavljal vprašanj, da bi bil del njihovega življenja, ki je neke vrste kolektivno zanikanje stvarnosti socialnega sveta in njegovega nasilja. Didier Éribon govori o tem trenutku, ko se usede nekje v predelu Opéra, o tem nagrajujočem občutku pripadnosti temu razredu, temu svetu; Violette Leduc opisuje to v svojih knjigah o dezerterjih, v *La folie en tête*. Ampak mehanizmi socialne reprodukcije so tako močni v glavah buržuazije, da ne morejo drugače, kot da izključijo nove prišleke, in toliko bolje, ker s tem ustvarjajo ljudi proti sebi, ume, ki se bodo spoprijeli z njimi.

→ **Prevedel: Miha Medved**

XXIV

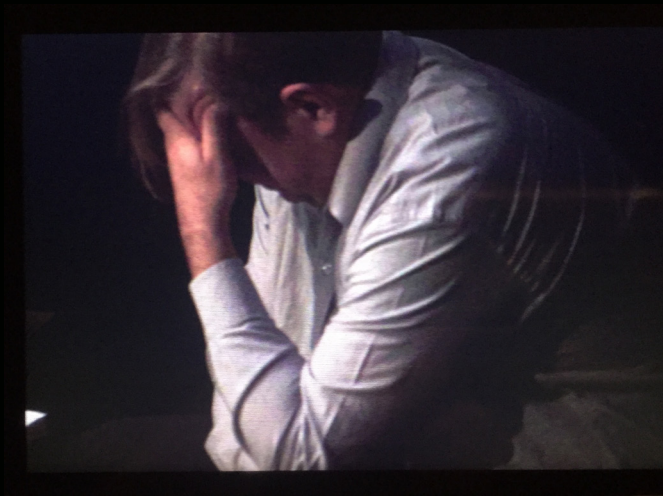
XXV

XXVI

XXVII

XXXII

XXXIII

XXXVI

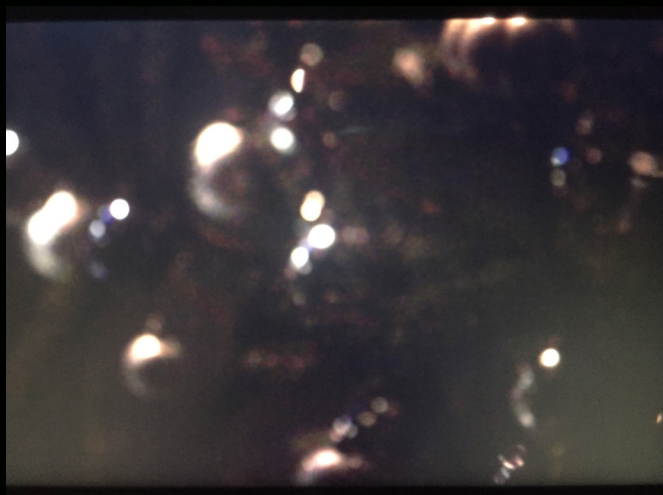

XXXVII

XXXVIII

XXXIX

21. SVEČANA SEZONA
MINI TEATRA, 2018/19

MINI TEATER'S 21ST
SEASON, 2018/19

MINI TEATER, Zavod za promocijo
in izvedbo gledaliških predstav
Križevniška ulica 1, 1000 Ljubljana

DODATNE INFORMACIJE VSAK
DELAVNIK MED 9. IN 15. URO

→ T (01) 425 60 60

→ F (01) 425 60 61

→ M (041) 314 414

→ E info@mini-teater.si

→ www.mini-teater.si

DIREKTOR, ODNOSI Z JAVNOSTMI

→ Robert Waltl

→ T +386 (0)31 330 600

→ E robert.waltl@mini-teater.si

UMETNIŠKI VODJA

→ Ivica Buljan

→ T +386 (0)51 364 806

→ E ivica.buljan@mini-teater.si

NAMESTNIK DIREKTORJA IN
VODJA TRŽENJA, FINANČNI
MANAGEMENT EU PROJEKTOV

→ Dejan Tešović

→ T +386 (0)1 425 60 60

→ E dejan.tesovic@mini-teater.si

ORGANIZACIJA PROGRAMA

→ Špela Kopitar

→ T +386 (0)41 314 414

→ E pr@mini-teater.si

TEHNIKA → Matej Primec

→ T +386 (0)40 286 511

→ E tehnika@mini-teater.si

STROKOVNI SODELAVCI

ZA TEHNIKO → Anže Kreč,
David Cerar, Ivan Waltl,
Tomaž Grubelnik

GARDEROBERKA

→ Katja Jazbec

SVET ZAVODA MINI TEATRA

→ Blaž Peršin, predsednik
(zainteresirana javnost, MMGL)

→ Alekandra Žerjav
(zainteresirana javnost,
Gimnazija Bežigrad)

→ Franci Hočevar
(zainteresirana javnost,
OŠ Spodnja Šiška)

→ Dejan Tešović
(zaposleni, Mini teater)

→ Ivica Buljan,
predstavnik ustanoviteljev

STROKOVNI SVET ZAVODA

→ Ivica Buljan, Mark
Požlep, Alen Prošič

IZDAL/PUBLISHED BY

→ Mini teater Ljubljana

ZA IZDAJATELJA/FOR

→ Robert Waltl

LEKTORICA/LANGUAGE CORRECTIONS

→ Jože Faganel

OBLIKOVANJE/DESIGN → Dario Dević

TISK/PRINT → Naša družba

NAKLADA/CIRCULATION → 1500

Program in delovanje Mini teatra
in Mini poletja sofinancirata
Ministrstvo za kulturo Republike
Slovenije in Mestna občina
Ljubljana, Oddelek za kulturo.

The programme of Mini teater
and Mini summer is co-financed
by the Ministry of Culture of the
Republic of Slovenia and the
Municipality of Ljubljana – MOL.

Mestna občina Ljubljana
City of Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

HIŠA STRPNOSTI
HOUSE OF TOLERANCE

MESTNO
GLEDALIŠČE
PTUJ

PREDSTAVA
JE NASTALA V
KOPRODUKCIJI
MINI TEATRA,
IN MESTNEGA
GLEDALIŠČA PTUJ.